

29

Svar på skrivelse från
Socialdemokraterna om
öppenvård för vuxna
patienter med
obstruktivt
sömnapnésyndrom i
Stockholms län
HSN 2018-1241

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Planeringsenhet
Hanna Wallin

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-11-15

HSN 2018-1241

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Socialdemokraterna om öppenvård för vuxna patienter med obstruktivt sömnapné syndrom i Stockholms län

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Socialdemokraterna att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att genomföra en utredning om hur olika landsting hanterar egenavgifterna för apnéskenor samt sammanställa hur den kommande upphandlade verksamheten samverkar med andra relevanta vårdgivare.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Socialdemokraterna om öppenvård för vuxna patienter med obstruktivt sömnapné syndrom i Stockholms län

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Socialdemokraterna har inkommit med en skrivelse till förvaltningen avseende öppenvård för vuxna patienter med obstruktivt sömnapné syndrom i Stockholms län. I skrivelsen föreslås att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att genomföra en utredning för att se hur olika landsting hanterar egenavgifterna för apnéskenor i syfte att motverka en ojämlig vård över landet. I skrivelsen konstateras att sömnapné ofta är en följsjukdom till övervikt och fetma och att det är angeläget att den kommande upphandlade mottagningen samverkar med relevanta vårdgivare kring patienten och därför förslås att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att sammanställa hur den kommande mottagningen ska samverka med andra relevanta vårdgivare.

Överväganden

Det finns två typer av tandvårdsstöd; det statliga tandvårdsstödet som riktar sig till hela den vuxna befolkningen, och landstingets tandvårdsstöd som innebär tandvård till hälso- och sjukvårdsavgift och som ges till vuxna med särskilda behov av tandvårdsinsatser.

I tandvårdsförordningen (1998:1338) anges att tandvårdsbehandling på patienter som utreds och behandlas för allvarlig sömnapné är ett led i en sjukdomsbehandling under en begränsad tid och därmed ska omfattas av landstingets tandvårdsstöd. Patienten betalar då samma avgift som vid öppen hälso- och sjukvård.

I Stockholms läns landsting kan patienter med lindrig, måttlig och allvarlig sömnapné få behandling med en landstingsfinansierad antiapnéskena. Den läkare som gör den medicinska bedömningen att patienten ska behandlas med antiapnéskena ska även vara den som remitterar patienten till tandvården för att landstingets tandvårdsstöd ska gälla. I Stockholms läns landsting regleras förskrivning av antiapnéskenor under rubriken "Grupp S9 Patienter som utreds och behandlas för allvarlig sömnapné" i Landstingets tandvårdsstöd till vuxna i Stockholms län, Anvisningar gällande från 15 januari 2018.

Tandläkaren ska ta ställning till om patientens bett och käkleder klarar av behandling med en antiapnéskena, samt bedöma vilken antiapnéskena som är mest lämplig för patienten. Patienten betalar patientavgift för läkarbesök.

Nivån på patientavgifterna är en fråga för landstingsfullmäktige i respektive landsting att besluta om. Patientavgifterna för de antiapnéskenorna som är inom ramen för landstingets tandvårdsstöd kommer därför att variera mellan de olika landstingen. Vilka patientavgifter för den öppna hälso- och sjukvården som gäller i vilka landsting sammanställs årligen av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och presenteras på deras webbplats.

Majoriteten av den tandvård som ges till vuxna patienter (det vill säga den tandvård som inte är landstingsfinansierad) regleras inom det statliga tandvårdsstödet och här råder fri prissättning. Fri prissättning innebär att tandläkaren har rätt att själv bestämma hur mycket en behandling ska kosta. Inom det statliga tandvårdsstödet finns de patienter som behandlas med bettskena av annan anledning än sömnapné.

Då en stor andel av patienterna med obstruktivt sömnapné syndrom har en övervikt eller fetma har det varit angeläget för förvaltningen att belysa vårdgivarens ansvar att samverka med andra vårdgivare i den pågående upphandlingen för öppenvård av vuxna patienter med obstruktivt sömnapné syndrom. Den kommande vårdgivaren ska dels samverka med andra vårdgivare för att optimera behandlingen vid samsjuklighet som påverkar/påverkas av patientens sömnapné, dels remittera till husläkarmottagning vid behov av behandlingsåtgärder kopplade till levnadsvanor, exempelvis viktnedgång och/eller rökstopp. Den kommande vårdgivaren ska även årligen genomföra utbildningsträffar för vårdpersonal i andra vårdverksamheter än den egna, med syfte att samverka, informera och utbilda om obstruktivt sömnapné syndrom.

Sammanfattningsvis konstaterar förvaltningen att:

- patienter med diagnostiserad sömnapné behandlas med landstingsfinansierad antiapnéskena och betalar då patientavgift för läkarbesök.
- patienters kostnad för antiapnéskena kan variera i landet, eftersom nivån på patientavgifter beslutas av respektive landsting.
- vårdgivarens uppdrag att samverka med andra vårdgivare förtydligas genom upphandlingen.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Kitty Kook Wennberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Barbro Naroskyin, 2018-11-15

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Skrivelse gällande öppenvård för vuxna patienter med obstruktivt sömnapné syndrom i Stockholms län

Vi ser positivt på att vården för vuxna patienter med obstruktivt sömnapné syndrom hålls samman. Vi är bekymrade över att kvalitet och kostnader för olika apnéskenor varierar mycket. Här saknar vi i underlaget en tydlig struktur för hur olika typer av skenor ska förskrivas. Vi, tillsammans med patientföreningen ser också en stor risk för att vården blir ojämlig när det är så att den kostnad patienten själv ska stå för varierar.

Vi konstaterar också att sömnapné ofta är en följsjukdom till övervikt och fetma och vi är angelägna om att den föreslagna upphandlade vården verkligen samverkar med relevanta vårdgivare kring patienten. Dessutom att andra vårdgivare så som husläkarmottagningar också väl känner till denna upphandlade verksamhet och i sin tur har ett ansvar att vid behov använda de resurser som finns där.

Socialdemokraterna föreslår Hälso- och sjukvårdsnämnden besluta:

- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören genomföra en utredning för att se hur olika landsting hanterar egenavgifterna för apnéskenor i syfte att motverka en ojämlig vård över landet.
- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att sammanställa hur dessa upphandlade mottagningar samverkar med andra relevanta vårdgivare